

«Vitenskapens suksess når det gjelder å beskrive naturens detaljer kan virke blendende. Vår evne til å forstå hva vi beskriver, er mindre imponerende»

Se leder side 2217

Lite nytte av farmakogenetisk testing

Farmakogenetisk testing, blant annet for mutasjoner i *CYP2D6*-genet, skal kunne avdekke genetiske årsaker til at legemidler ikke har forventet effekt. I praksis har *CYP2D6*-gentesting begrenset nytteverdi. Dette viser en gjennomgang av alle prøver innsendt til Haukeland universitetssykehus for slik testing i perioden 1998–2009. Forklaringen er antakelig manglende eller svak indikasjon for testing og at andre faktorer enn *CYP2D6*-genotype ligger bak individuelle medikament-responser.

Side 2224

Ultralyd ved inflammatorisk tarm

Transabdominal ultrasonografi kan være nyttig ved utredning og oppfølging av pasienter med inflammatorisk tarmsykdom. Ved Crohns sykdom ses ofte strukturendringer og fortykkelse av tarmveggen. Ved ulcerøs kolitt er strukturen ofte bevart, sykdommen begrenset til tykktarm og veggen lett eller moderat fortykket. Norske klinikere bør ta i bruk metoden i større grad enn i dag.

Side 2230

Kliniske retningslinjer uten pasientmedvirkning

De som utarbeider kliniske retningslinjer i Norge, tar stort sett ikke med pasienter i arbeidet og inkluderer ikke pasienters synspunkter ved litteratursøk eller annen systematisk innhenting av informasjon. Dette viser en analyse av 127 retningslinjer utarbeidet i perioden 2000–09.

Side 2236

Smerter i rygg og nakke

Bilddiagnostikk spiller en underordnet rolle i utredningen av smerter i nakke og rygg. MR anbefales ved smerter og nerverotsaffeksjon i mer enn 4–6 uker og ved mistanke om alvorlig sykdom. Fysisk aktivitet og god kommunikasjon mellom lege og pasient er nøkkelfaktorer for vellykket behandling av smerter i ryggen. Ved nerverotssmerter av prolaps gir operasjon raskere effekt, men langtidsprognosen er like god uten operasjon.

Side 2218, 2242, 2248, 2252, 2256, 2260

Prioritering er vanskelig

Gapet mellom behov og tilgjengelige ressurser i helsevesenet gjør det nødvendig å prioritere. Måten prioriteringer gjøres på, er avgjørende for at helsepolitiske og kliniske beslutninger blir akseptert og oppfattet som legitime. Hvilke prosedyrer for prioritering anvender Nasjonalt råd for kvalitet og prioritering i helsetjenesten?

Side 2264

Utfordringer

Sjelden blir begrensninger og muligheter ved ulike publiseringsformer mer tydelig enn når det er heftig debatt. Debatten i Tidsskriftet om det som skjer ved Oslo universitetssykehus og implikasjonene det har for resten av landet, illustrerer dette godt. Vi publiserer alt på nett fortløpende, se www.tidsskriftet.no/index.php?nota_id=3135.

Da kommer alt i riktig rekkefølge og blir raskt publisert. Det er fint for de av våre lesere som foretrekker å lese på Internett, men langt fra alle liker det best. Men vi publiserer også på vanlig måte på papir. Litt senere, men alt blir med. Les slik det passer for deg, og gi oss gjerne tilbakemelding om hva du foretrekker.

Charlotte Haug

Charlotte Haug
redaktør

Forsiden

Leonardo da Vinci, The Royal Collection
© 2010 Her Majesty Queen Elizabeth II

Leonardos anatomiske tegninger²²⁰⁵

At norske leger sto bak utgivelsen av Leonardos anatomiske tegninger, er ukjent for mange. I årene 1911–16 utga de norske medisinerne Halfdan Hopstock og Adolf Fonahn sammen med filologen Ove Vangensten seksbindsverket *Quaderni d'Anatomia*. Dermed fikk verden endelig kjennskap til resultatene av Leonardos anatomiske undersøkelser.